

ЗОРНИЦА

СЕДМИЧЕНЪ ВѢСТНИКЪ.

Зорница ся издава всякой Четвъртъкъ. Цѣна—та за единъ годинъ е 30 сребърни гроша, а за тѣсть мѣсеца 15 сребърни гроша. Бѣло-то меджидіе ше ся продава за 20 гр. рубли-та за 16 гр. и франгъ-тъ за 4 ½ гр. Спомогшествованіи-та трѣбва всякога да сѣ прѣдплатены и да сѣ испращатъ въ полицѣ, въ групѣ, или въ Австрійскы пощенскы тилбры (гуллове) на Редакторъ-тъ у Американъ Ханъ въ Цариградъ. Извѣстія сѣ вмѣстятъ по 2 гр. на редъ-тъ.

Година 4.

ЦАРИГРАДЪ, ЧЕТВЪРТЪКЪ, 26 ІУЛІЙ 1879.

Брой 30.

“ПРИМИРЪТЕ СЯ СЪ БОГА.” (1) 3.

Богъ, въ царско-то си проглашеніе, обявява, *четвърто*, че ако чловѣци-тъ и да сѣ прѣстѣжвали законъ-тъ му, той не е бързалъ да имъ наложи наказанія-та, които тѣ заслужаватъ. Той обявява че той е показалъ себе си дълготърпѣливъ къмъ нарушителн-тъ на законъ-тъ му, и че той имъ е далъ достатъчно врѣме за да сѣ покажатъ за беззаконія-та си. Той обявява че не е употребилъ такыва строгы мѣрки които да распалятъ гнѣвъ-тъ имъ противъ него; но, напротивъ, чей той сѣ е обхождалъ къмъ тѣхъ снисходително за да ги убѣди да му станатъ вѣрни подданици. Той обявява че при вѣнчко еч тѣ сѣ злоупотрѣбвали дарбы-тъ му, той пакъ ги оставя да сѣ наслаждаватъ съ тѣхъ, като повѣлява на слѣнце-то да грѣе и надъ злы-тъ както на добры-тъ, и на земѣ-тъ да произвожда плодове и за неправедны-тъ. Той утвърдява че при вѣнчко че тѣ безсрамно сѣ злоупотрѣбвали власть-тъ си, той пакъ имъ позволява да властвуватъ, както всѣкога, надъ природж-тъ. Той обявява че безчисленны-тъ му благодѣнія показватъ че упорство-то на чловѣцы-тъ къмъ него е безпричинно и съпротивленіе-то имъ е неизвинимо.

Що можемъ да кажемъ ный противъ тѣзи Божіи думы? Не сѣ ли тѣ правы, до единъ? Богъ побързалъ ли е като тѣй да ны осѣди? Новыка ли ны той изведѣхъ за да му дадемъ отчетъ за злы-тъ си дѣла? Обхожда ли ся той съ насъ като съ законопрѣстѣжници и беззаконници?

Послушайте, какъ чловѣци-тъ злоупотрѣбватъ словеснж-тъ си дѣрбж, и съ гласъ-тъ, даденый-тъ тѣмъ отъ Бога, лъжатъ, злословятъ и благохулетвуютъ! Погледѣйте, какъ чловѣци-тъ злоупотрѣбватъ умственны-тъ си дарбы, дадены-тъ тѣмъ отъ Бога, въ хытрости и измамы! Виждете, какъ нѣкои чловѣци злоупотрѣбватъ умственны-тъ си силы, които имъ сѣ дарены отъ Бога, за да доказватъ че нѣмало Богъ, да опровергавать ужъ Откровеніе-то му, и да сѣ приписывать безстыдно на възлюбленны му Сынъ, когото той испроводи да избави свѣтъ-тъ! Не ли е чудно че Богъ до толкова търпи обидители-тъ на власть-тъ му и нарушители-тъ на законъ-тъ му? Навистинж трѣба да заключимъ че Богъ е такъвъ какъвто е обявилъ себе си — дълготърпѣливъ къмъ прѣстѣжници-тъ на законъ-тъ му.

Богъ, въ царско-то си проглашеніе, обявява, *пето*, че чловѣци-тъ ако и да заслужаватъ да бѣдѣтъ наказани, той не желае да ги накаже. Той обявява че той не иска да прибѣгва до по-строгы мѣрки, додѣто не стане явно че той не мо-

же съ по-леки мѣрки да запаси нравственныя порядкъ на свѣта. Той говори, че ако чловѣци-тъ и да сѣ обезчестили законъ-тъ му, той сѣ приближава къмъ тѣхъ не въ гнѣвъ но въ любовь. Той обявява че, ако и да е Мiroдържавецъ, той не иска насилственно да имъ налага волѣ-тъ си, но желае да ги убѣди въ правдѣ-тъ си. Той казва че е далъ единородныя си Сынъ за да отвори пътъ на чловѣцы-тъ да сѣ приближаватъ къмъ него, и че условія-та, по които той е готовъ да сѣ примирить съ тѣхъ, сѣ колкото е възможно сгодны. И ный поканямы всѣкого добръ да испита тѣзи условія и тогава да сѣди добросѣтѣно дали може чловѣкъ да иска отъ Бога по-сгодны и по-благопріятны условія.

Нека забѣлѣжимъ, *първо*, кон Богъ е готовъ да помилува и да прости.

Земни-тъ царіе, когато желаютъ да сѣ покажатъ милостивы и благоволителны, прощаватъ нѣкои законопрѣстѣжници, но други прѣстѣжници има, които тѣ не искатъ да простятъ. Има ли обаче прѣстѣжници, които Небесный-тъ Царъ да не иска да прости? Ный исключени ли сѣмы отъ прощаніе-то му проглашеніе? Нѣкои отъ нашы-тъ пріятелы и съсѣды исключени ли сѣ да не сѣ простятъ? Ако ный пріемемъ опрощеніе отъ Бога, трѣбва ли да сѣ отлѣчимъ отъ свои-тъ си, защото за тѣхъ нѣма милость? Не; свѣсѣмъ не. Слава Богу, нѣма, нѣма ни единъ, когото Богъ да не иска да прости. Колкото много и да сѣ были прѣгрѣшенія-та на нѣкои, и колкото безсѣвѣстны и да сѣ были тѣхны-тъ беззаконія, Богъ е готовъ да прости всѣкого отъ тѣхъ. Могатъ ли чловѣци-тъ да желаютъ нѣщо повече отъ това?

Нека забѣлѣжимъ, *второ*, какво Богъ прѣдлага да направи съ онѣзи, които сѣ съобразяватъ съ условія-та изложены въ царско-то му проглашеніе. Какво обѣщава той на онѣзи които исполняватъ тѣзи условія? Казва ли той че ще имъ прости прѣгрѣшенія-та и нищо повече? Казва ли той че ако и да не ги хвърли въ пѣкъла, пакъ ще ги счита за такыва които заслужаватъ да бѣдѣтъ хвърлени въ него; че ако и да ги прибере на небо-то, пакъ ще сѣ обхожда съ тѣхъ като съ недостойны за такъво блаженство? Казва ли той че ако и да прости грѣхове-тъ имъ, той всѣкога ще имъ ги припомя, така щото никога да не забравятъ че тѣ сѣ были грѣшници и прѣстѣжници на законъ-тъ му?

Не; Богъ обявява въ царско-то си проглашеніе че законопрѣстѣжници-тъ ако и да заслужаватъ, даже слѣдъ като ги прости, единъ строгъ обходж, той ще сѣ обхожда съ тѣхъ снисходително и благоволително. Той обявява че всѣкы, които исполнятъ условія-та изложены въ проглашеніе-то му, ще сѣ пріематъ

отъ него не като простены прѣстѣжници, но като вѣрны подданици. Той обявява че ще повърне на всѣкы такыва благоволеніе-то си, че ще възложи на тѣхъ повѣреніе-то си и че ще ги награди съ вѣчно блаженство. Той казва че той желае да сѣ забрави веднѣжъ за всѣкога че ный нѣкога сѣмы были прѣстѣжници на законъ-тъ му. Той обявява че ако ный исполнявамы условія-та показаны въ проглашеніе-то му, той ще ны любя, ще ны сѣ повѣрять и ще ны почита, така като да не бѣхмы ни веднѣжъ прѣстѣжили законъ-тъ му! Кой може да пожелае по-гольмж милость?

ДРЕВНЯ ИСТОРИЯ ВЪ СВ. ПИСАНІЕ.

9.

Моисей.

Когато настанж прѣдопрѣдѣлено-то врѣме, за да сѣ избавятъ Еврей-тъ отъ робство-то на Египетъ и да имъ сѣ даде обѣтованна-та земя, Богъ въздигнж испомежду тѣхъ Моисея за тѣхенъ водитель. И понеже Еврей-тъ бѣхж назначени да бѣдѣтъ свидѣтели за Бога прѣдъ цѣлый-тъ идолопоклоническый свѣтъ, то тѣ имахж нуждъ не само отъ единъ приврѣмененъ водитель, но и отъ единъ законодатель, който да установи народны учреждения и да имъ дава постоянны наставленія за тѣхно всегдашно рѣководство. За такъвъ водитель и законодатель быде избранъ Моисей, който за да може да извършва такыва извъпрѣдны службы, имаше нуждъ отъ извъпрѣдны умственны и нравственны способности. Отъ него сѣ изискваше една твърдѣ высока степень на мѣдрость, смѣлость, търпѣніе и постоянство; и ако изучимъ обстоятелства-та, които сѣ свързаны съ негово-то рожденіе, съ негово-то избавленіе, и съ негово-то възпитаніе, ный ще сѣ удивлявамы на Божіе-то провидѣніе, което по единъ извъпрѣдентъ начинъ го приготви и удостои за тѣзи работж.

Моисей сѣ е родилъ въ Египетъ около 1570 години прѣди Рождество Христово. Прѣзъ това врѣме царуваше въ Египетъ Фараонъ Рамессій Второй, който бѣше единъ великъ войникъ и жестокъ притѣснитель. За неговы-тъ боеве сѣ сиоманува въ Исх. 1; 10. Вѣроятно е че отъ негово-то име сѣ е нареклъ испоселъ градъ-тъ Рамессій, Исх. 1; 11.

Този царъ бѣше издалъ единъ заповѣдъ да сѣ убіе всяко Израилско мѣжко дѣте, отъ страхъ за да не сѣ умножава Израилскый-тъ народъ; и родители-тъ на Моисея сѣ рѣшихж да го скрѣжатъ отъ Фараоновы-тъ преслѣдванія. Въ Посланіе-то къмъ Еврей-тъ (11; 23), казва сѣ че тѣ быдохж побудени отъ вѣрж въ Бога за да направятъ туй. Отъ това сѣ разбира че родители-тъ му познали, по нѣкой начинъ,

че дѣте-то е прѣдопрѣдѣлено отъ Бога за нѣкоіж извъпрѣднж службж.

Когато вече не бѣше възможно да го крѣятъ, родители-тъ му го турихж въ рогозентъ ковчежецъ и поставихж го въ трѣсть-тъ при брѣгъ-тъ на рѣкж-тъ Нилъ, а сестра му гледаше отъ далечъ какво ще сѣ случи на дѣте то. Само онѣзи, които сѣ опытали подобны случаи, могатъ напълно да разбератъ съ какъж грѣжж и съ какъвъ трепетъ сѣ е вършила тѣзи работа. Не трѣбва да сѣ съмнѣвамы че п тука тѣ сѣ очаквали нѣкоіж Божіи помощъ; и, дѣйствително, тѣ не сѣ останжли излжгани. Сѣщо-то управляюще провидѣніе, което бѣше ги докарало до таково мѣчно положеніе, изведе ги лесно отъ него, избави ги и зарадва имъ срдца-та. Дѣщеря-та на Фараона намѣри хубаво-то дѣте, пожалѣ го, и сѣ рѣши да го земе за свой сынъ. Пакъ сѣщо-то благотѣльно провидѣніе настроява работж-тъ тѣй, щото дѣте-то да сѣ дое отъ майкж си. И така Моисей быде отхрѣненъ въ царскыя дворъ и наученъ на всѣкы-тъ ученія на Египтяны-тъ, които за дълго врѣме сѣ сѣ отличавали въ ученіе-то си до толкова, щото най-умни-тъ отъ стары-тъ Грѣцы, като Питагоръ, Хиродотъ, Платонъ и други сѣ отивали въ Египетъ за да сѣ учатъ. Безъ съмнѣніе и Моисей сѣ научилъ, като князь, на гражданско и военное искусство, и тѣй станж “силенъ и словомъ и дѣломъ.” По мѣдрость-та на Египетъ и княжеско-то му възпитаніе не бѣхж достаточны да го удостойтъ за работж-тъ, за който той бѣше опрѣдѣленъ; изискваше сѣ и Божественное наставленіе и вдѣхновеніе, още и нѣкой видъ страданія; и затова трѣбваше да сѣ отдалечи отъ царскый-тъ дворъ и да сѣ подложи на разны опасности.

Той, прѣди опрѣдѣленно-то врѣме, сѣ намѣри за въ ползж на своя угнѣтенъ народъ. Съ това Моисей навлече врѣзъ себе сѣ царскыя гнѣвъ и быде принуденъ да побѣгне отъ Египетъ. Той отиде въ земѣ-тъ Мадіамъ, мѣсто дѣто Богъ го остави да чакъ цѣлы *четырѣдесетъ* години, прѣди оше да му сѣ яви и да му обади негово-то велико посланіе. Ный малко знаемъ какво е было негово-то запятіе и каквы сѣ были неговы-тъ мысли прѣзъ това дълго врѣме; но увѣренни сѣмы че това отлаганіе станж полезно за него, защото то го направи оше по-опытенъ и му показа неговж-тъ слабость и слѣдователно неговж-тъ нуждъ отъ Божіе-то рѣководство и Божіи-тъ помощъ.

Е. Р.

Царъ Давидъ, пѣснопоецъ-тъ, пѣялъ: “Ето колко е добро и колко угодно, да живѣятъ братія въ единомысліе.” Псал. 133; 1.

(1) 2 Кор. 5; 20.

ИВАНЪ ГУСЬ.

5.

Подпорка-та на царя насърди Папскж-тж партіѣ, и тѣ рѣшихъ да при- слѣдватъ жестоко сичкы-тѣ, които ся одѣрзостѣхъ да ся противѣхъ на буллж- тж. Царь-тѣ издаде еднѣ заповѣдъ съ коѣхъ позволяваше да ся чете булла-та въ разны-тѣ чърковы на Прагж, да ся събиратъ волны помощи за крѣстоносныя походъ и да ся продаватъ индугенціи, и заплашваше съ смѣрно наказаніе съ- кого, който бы ся противилъ на тѣхъ заповѣдъ. Вѣнненіе-то въ града слѣдваше да ся увеличава и нѣколко млада- дежи ся рѣшихъ да отидѣхъ въ чърко- вы-тѣ и да противорѣчѣхъ на священ- ницы-тѣ, които четѣхъ Папскж-тж буллж или проповѣдватъ за индугенціи. Е- динъ простакъ сапожникъ (кундурджій) въ еднѣ чърковѣ велегласно прѣкъснѣ священника когато той четеше буллж-тж и му каза че е лѣжець. Другъ еднѣ священникъ въ еднѣ другѣ чърковѣ бы- де тѣхъ сѣхъ прѣкъснѣхъ отъ еднѣ у- ченикъ, който извика: Сега става явно че Папа-та е наистинѣ Антихристъ, по- неже той е провъзгласилъ крѣстоносенъ походъ противъ хора Христіаны;” а пакъ еднѣ другъ ученикъ съ безчестіе истири отъ еднѣ мѣнастеръ еднѣ про- давачъ на индугенціи. И троица-та тѣ- зи прѣстѣпници ся уловихъ и съкой ся страхуваше че, съгласно съ царскж-тж заповѣдъ, тѣ сяхъ да бѣдѣхъ убиты.

Като чу че ги заплѣли, Гусъ тозъ-часъ отиде въ правителственныя домъ и ся моли на сѣдници-тѣ да не накажѣхъ съ смѣръ троица-та глупавы младежи, чѣто прѣстѣпленіе може да ся извини до нѣдѣ си съ голѣмъ тѣхъ ревностъ за Евангеліе-то и съ силно-то негодува- ніе причинено отъ продажбж-тж на ин- дугенціи. Той обяви прѣдъ сѣдници-тѣ че ако тѣзи юношы заслужаватъ наказа- ніе за дѣто сѣхъ ся противили на инду- генциѣ-тѣ, тогава той (Гусъ) заслужа- още по-голѣмо наказаніе. Повече съ двѣ хыляды вѣржѣны чловѣцы стоя- хъ около правителственныя домъ, и ся готвяхъ да освободѣхъ насѣлж затво- рены-тѣ. Сѣдници-тѣ дадохъ надѣждж на Гуса че ще ся смилѣхъ за заплѣны-тѣ и му казахъ “че той и неговѣ тѣ прѣатели не трѣба да ся грыжѣхъ за това.” На това отгорѣ Гусъ накара събрано-то мно- жество да ся разотиде. Но едвѣмъ ся разотидохъ, слухъ ся прѣснѣх че нѣкой си видѣлъ крѣвъ да тече изъ тѣмнищж- тж. Разяренный-тѣ народъ ся вѣща на- задъ, нахлува въ правителственныя домъ, но виновни-тѣ сѣдници бѣхъ избѣгнѣ- ли. Народъ-тѣ сѣхъ врата-та на тѣм- нищж-тж, и ужасно-то зрѣлище на три обезглавены трупове ся прѣдставя прѣдъ очи-тѣ нѣхъ. Умрѣлы-тѣ тѣла ся обвихъ въ великолѣпны платна и ся занесохъ на позлатены носила въ Витлеемскж-тж чърквж. Погребеніе-то нѣхъ станѣхъ тър- жественно и едно многобройно чело хора придружавахъ литіѣж-тж (алай) съ развѣяны знамена и погребѣлы пѣни. Въ надгробно-то си слово, Гусъ, силно трогнѣхъ и наскърбенъ отъ участь-тж на трима-та младежи, провъзгласи ги за святѣи и мѣченцы пострадавшы за Евангелѣж-тж истинѣ, — мнѣніе, кое- то и народъ-тѣ тѣхъ сѣхъ сподѣляше.

Положеніе-то на работы-тѣ отъ день на день ставаше по-опасно и заплаш- телно. Гусъ ся бѣше явно опрѣлъ на папскы-тѣ повѣлѣнія, и негова-та постѣ- пка бѣше провъзвела силно вѣнненіе мѣ- жду народа. Той быде изверженъ вто-

рый нѣхъ и Прага пакъ ся турижъ подѣ заплѣненіе до когато Гусъ прѣбываша въ града. Гусъ намисли да ся оттегли отъ града и самоволно да иде на зато- ченіе, и въ едно отъ писма-та си той излага причины-тѣ за оправданіе на тѣ- зи своѣхъ постѣпкж. “Знайте, възлюблен- ныи мои, че спорѣдъ примѣра и наста- вленіе-то на Христа азъ съмъ ся отстра- нилъ отъ васъ, да не бы да станѣхъ при- чина за вѣчно погубленіе на лошы-тѣ, а за добры-тѣ прѣдмѣхъ на жалость и съ- тованіе. Азъ побѣгнѣхъ, тѣхъ цѣто нече- стивы-тѣ священники да не забранѣхъ проповѣданіе-то на Слово-то Божіе, и вый да ся не лишите, по причинѣ на мене, отъ божественнѣж-тж истинѣхъ за коѣхъ, съ Божіѣж-тж милость, азъ съмъ готовъ да умрѣхъ.” Отяготенъ отъ прѣда- телство-то на прѣдшны-тѣ си прѣатели и поддѣржатели, и като не можаше да намѣри правосѣдіе въ царя или Папж- тж, той си обѣрижъ поглѣда къмъ онова върховно сѣднилище дѣто папы и царіе могѣхъ да бѣдѣхъ докарани на сѣдъ, и което е послѣдне-то прибѣжище на угнѣтенж невинность, и прѣди да на- цуетне Прагж съчини и обнародва слѣ- дующыя набоженъ позывъ (аппелъ):

“Господъ нашъ Іисусъ Христосъ, истин- ный Богъ и истинный чловѣкъ, заобыко- ленъ отъ первосвященники, книжники и фарисеи, неговѣ сѣдѣи и обвинители, далъ е на ученицы-тѣ си благороденъ при- мѣръ да повѣрѣватъ свои-тѣ тѣжбы на сѣхъденіе-то на Бога, който знае сичко и прави цѣто же; като подражавамъ този святъ примѣръ, азъ ся отправямъ (аппелирамъ) къмъ Бога, който мя види угнѣтенъ отъ неправеднѣж-тж прѣсѣдѣж и мнѣмо-то изверженіе на первосвящен- ницы-тѣ, книжники-тѣ, фарисеи-тѣ и сѣд- ницы-тѣ, сѣдѣи на Мойсеево-то сѣд- лище. Азъ, Иванъ Гусъ, прѣдставямъ този позывъ на Іисуса Христа, моя Го- сподаръ и Сѣдѣя, който знае и защища- ва праведнѣж-тж тѣжбж и на най-дол- нѣя чловѣкъ.”

Повече отъ двадесѣтъ години ся бѣхъ измѣнѣли откакъ Гусъ бѣше излѣзълъ отъ село-то си. Едноврѣменно-то сыро- то и прѣзрѣно селаче ся вържж сега по- растнѣхъ мѣжъ, който бѣше ся прочулъ изъ цѣлѣ Европж като неуморимъ про- тивникъ на священническыя развратъ и папско беззаконіе, и който ся уважаваше и почиташе отъ съотечественники-тѣ си като поборникъ на тѣхны-тѣ религі- озны и народны интересы. Какво вѣнне- ніе трѣба да е произвело прѣстигваніе-то му въ село-то, и какъ онѣзи, които сѣхъ го познавали още отъ малѣхъ, трѣба да сѣхъ ся натрупвали наоколо за да видѣхъ този великъ мѣжъ, и да слушатъ при- каскы-тѣ му. Но Гусъ не сѣдѣше безъ работж въ свое-то заточеніе. Той ходѣше отъ село на село да проповѣдѣ, и хыляды хора си напушяхъ работж-тж и ся стичахъ да го слушатъ и да ся назидаватъ отъ проповѣди-тѣ му. Освѣнъ това, той ся занимаваше и съ съчиня- ваніе, и прѣзъ врѣме-то на заточеніе-то си той намисли да развѣи мнѣнія-та си въ нѣкое съчиненіе и състави прочуто- то си списаніе “За Чъркж-тж.” Поне- же това е едно отъ най-важны-тѣ му списанія, което обема религіозны-тѣ му мнѣнія и поученія напълно изложены, и понеже повече-то обвиненія съ които го обвинявахъ и осѣднѣхъ прѣдъ Кон- станцкыя Сѣборъ бѣхъ извлѣчены отъ това списаніе, не ще бѣде злѣ, мыслимъ, ако ся запознаемъ вкратцѣ съ съдѣржа- ніе-то му.

(Слѣдующе-то е слово-то на Гос. II. Каранджуловъ отъ Бытолѣж, което той изрече тѣхъ годниж на свѣршваніе-то курса си въ Робертъ Колежъ).

ЦѢЛЬ-ТА НА НАРОДНЫЙ-ТѢ ЖИВОТЪ.

Понеже еднѣ народъ състои отъ ча- стны лица, то и негово-то състояніе за- виси отъ състояніе-то на лица-та, кон- то го съставляватъ; ако тѣхно-то състо- яніе е благополучно, нѣма нѣкое смѣнѣ- ніе че и народъ-тѣ е благополученъ; а- ко ли тѣ сѣхъ злощастны, то и цѣлыя на- родъ е злощастенъ. Но зацѣто Все- вышній Създателъ е далъ животъ на чловѣка съ цѣль да го напра- ви благополученъ, то и цѣль-та на на- родный животъ не е друга освѣнъ бла- гополучіе-то на вѣнчкы частны лица кон- то образуватъ цѣло-то народно тѣло.

Заблѣжжено е още че помежду едно- частно лице и еднѣ народъ има голѣ- мо сходство. Както частны-тѣ лица, тѣхъ и народи-тѣ пматъ си свои періоды на дѣтство, младость, зрѣлѣж възраст и отиадѣхъ. Както първы-тѣ, така и вто- ри-тѣ отъ начало биватъ слаби, слѣдъ врѣме добыватъ силж и постепенно ся обогатѣватъ, образоватъ и прославля- ватъ, додѣ най-сетнѣ почватъ да отпа- датъ и звѣзды-тѣ нѣхъ заидѣватъ. И е- дны-тѣ и другы-тѣ гонѣхъ прѣзъ живо- та си еднѣ главнѣ цѣль: вѣско лице ся стреми къмъ частно-то си благопо- лучіе; вѣскый народъ, къмъ благополу- чіе-то на вѣнчкы-тѣ си членове.

Това сходство е толкова естественно колко-то и поучително. Природа-та е на- правила хора-та да зависѣхъ едни отъ другы; исторія-та и здравыя разумъ подтѣврждаватъ че никой не бы могълъ да постигне частно-то си благополучіе безъ помощь-тж и съдѣйствіе-то на другы-тѣ чловѣцы. Ето зацѣо частны лица съ е- диаквы правы и обычаи, языкъ и инте- ресы ся сливатъ въ еднѣ народъ, ся управляватъ отъ едно и сѣхъо прави- телство и ся покорѣватъ на едны общы законы. Прочее, само-то начало на на- родный животъ показѣва че негова-та цѣль е, и трѣбѣ да бѣде, безисключи- телно, благополучіе-то на вѣнчкы-тѣ чле- нове които съставляватъ народа. До ко- гато народи-тѣ ся водѣхъ отъ тѣхъи цѣль, и ся стремѣхъ къмъ нейно-то достиже- ніе, до тогава тѣхъ живѣхъхъ и сѣхъ бла- гополучни; но цѣмъ като тѣхъи обще- полезна цѣль ся забрави, и вмѣсто нейжъ частно-то себелюбіе ся намѣсти, цѣмъ като славолюбіе-то и користолюбіе-то на еднѣ часть испомежду народа зе- матъ върхъ надъ общественно-то благо- получіе, тогава народъ-тѣ ся отклонѣва отъ едничкыя пакъ на своя животъ, и, ако цѣръ-тѣ не дойде на врѣме, ако по-ско- ро къмъ главнѣж-тж цѣль ся не прибѣгне, тогава, ведѣхъж за всякога, народъ-тѣ умира, само име-то му остава да служи като примѣръ за прѣдпазаніе на другы.

Тукъ естествено ся поражда въпросъ, въ какво състои благополучіе-то на е- днѣ народъ?

Самый-тѣ съставъ на чловѣка даѣа удовлетворителенъ отговоръ на този въпросъ. Чловѣкъ състои отъ ду- шѣж и тѣло; негово-то благополучіе, слѣдователно, състои въ прилично-то развитіе и удовлетвореніе на неговѣ-тѣ душевны способности и тѣлесны нужды. Чловѣкъ, умъ-тѣ на когото ся намира въ развито положеніе и тѣло-то му ся съобразѣва съ условія-та на здравіе-то, и който ся украсѣва съ чистѣж нравствен-

ность, той ся наслаждаѣва съ най-высо- ко благополучіе, което е достѣпно за него. И народъ състоящъ отъ такыѣ членове е благополученъ въ тѣхъи-тѣ смыслѣ на думѣж-тж. Напротивъ, народъ състоящъ отъ членове, които ся нази- ратъ въ болезнено състояніе, на коѣхъ умове-тѣ сѣхъ затѣпнѣи и правнѣ-тѣ о- квернѣни, такѣвъ народъ не е и не мо- же да бѣде благополученъ. Отъ тукъ тѣхъ же става ясно до колко ся лѣжѣхъ нѣхъи, които мыслятъ че онѣзи народъ по-благополученъ, за когото повече на- роды робуватъ.

Водими отъ такѣвъ лѣжѣлѣжъ мысль нѣхъи водители народни стараян сѣхъ ся стараѣхъж, колкото е възможно пове- чѣхъ народы да поробѣхъ, съ цѣль ужъ да у- лучшатъ състояніе-то на своя народъ. И това тѣхъ наричатъ *своѣж хитрѣж дипло- маціѣж*. Но, добрѣ-разбрана-та философія чистѣ-та Христіанска ралигія и общо-тѣ мнѣніе, вси ся съгласѣватъ да подтѣв- дѣхъ че такѣвъ дипломатія е кѣсѣотнѣ да, и че тя не води народа къмъ истин- но-благополучіе. И дѣйствително, на- родъ който ся храни отъ трудъ тѣхъи потѣ-тѣ на другы народы, и който не ся смилѣва като гледа тѣхны-тѣ слѣзы и страданія и като слуша тѣхны-тѣ ожа- нѣи и рыданія, такѣвъ народъ не може да бѣде истинно-благополученъ; зацѣ- то негова-та свѣсть е нѣма; зацѣто не- гова-та чувствителность е мѣртва. Ни- кой здравомыслящъ чловѣкъ не ся по- зволяѣва да нарече благополучно онова лице, което е безсѣвъстно и нечувствѣ- телно; слѣдователно, логично ли бы бы- ло да ся нарича благополученъ онѣзи на- родъ, членове-тѣ на когото ся лишаватъ отъ най-высокы-тѣ умственны и нрав- ственны качества?

Друга-та точка, която подлежи на раз- искваніе, е какъ може ся постигнѣж на- родно-то благополучіе?

Ако издиримъ подробно причи- ны-тѣ за дѣто нѣкои отъ днешны-тѣ великы народы сѣхъ достигнѣли до едно тѣрдѣ высоко благополучіе, както и причины-тѣ за дѣто варварскы-тѣ общества не различаватъ много отъ по-долни-тѣ животны, ный ще ся увѣ- римъ че ключъ-тѣ на народно-то благо- получіе е народно-то образованіе. По- глѣднѣте на Съединены-тѣ Дѣржавы въ Америкж; и тамъ, нѣщо прѣди еднѣ вѣкъ, народъ-тѣ бѣше угнѣтенъ; и азъ народно-то благополучіе не цѣвтеше. Но сега, какво благодатно прѣобразова- ніе! Сега, кой Европейскый народъ изъ цѣло може да съперничествуѣ съ Аме- риканцы-тѣ? И коя е причина-та на тѣхъ благопріятно промѣненіе ако не народ- но-то просвѣщеніе? Да, народно-то про- свѣщеніе, казвамъ, зацѣто то е блиста- телна-та свѣтлина, която распрѣѣва мѣ- чны-тѣ облацы на народно-то невѣже- ство и на народно-то суевѣріе; то ра- вивѣа умственны-тѣ, нравственны и тѣ- лесны способности на чловѣка и даѣа му средства за да посрѣща по-лес- нужды-тѣ си за прѣзъ живота; то крѣѣва на чловѣчество-то разны-тѣ ес- ственны богатства, съ които е надаренъ вѣскоя часть на земнѣж-тж повѣрхности, съ еднѣ рѣчь, народно-то просвѣщеніе е могущественныя лостъ който тика на- рода къмъ негово-то благополучіе.

Прочее, училища и за два-та пола, о- снованы по вѣнчкы-тѣ крайща на отече- ство-то, и снабдены съ вѣнчкы-тѣ удо- бства за развитіе-то на умственны-тѣ, нравственны и тѣлесны способности на младежъ-тж, ето най-сгодно-то средъ

ство за народно-то просвѣщеніе.

А когато масса-та народна по нѣкои и други причини е останѣла въ невѣжество, тогава добръ-обмыслени мѣрки трѣбва да се земаатъ, щото и ней да се даде приличныя достѣпъ за благодѣтелно-то просвѣщеніе, та тъй да се ускори народно-то благополучіе.

Не трѣбва да се забравя още че чисто-то релігиозно назиданіе държи най-важно мѣсто въ народно-то просвѣщеніе; защото, ако сърдце-то дава направление на много отъ чловѣчески-тъ дѣйствія, то само чисто-то релігиозно образование е въ състояніе да облагороди чловѣческо-то сърдце.

На конецъ ще кажемъ че най-голям-та отговорностъ за благополучіе-то на единъ народъ лежи върху негово-то правителство. Въ вѣнчко което се отнася до народный животъ — было въ вѣтрѣшно управление или въ вѣнкашно отношение съ други народы — правителство-то има за най-святъ дължностъ да се грижи за да възвыши благополучіе-то на своя народъ; не чрѣзъ униженіе и поробваніе на други народы, но чрѣзъ искрено пріятелство съ всеобщо-то чловѣчество; не чрѣзъ славолубивы и неоправдаемы боеве, но чрѣзъ благословенно-то вліяніе на миръ-тъ и на просвѣщеніе-то.

Достойни за похвалъ сж оиѣзи правителства, които, като сж чистити да прѣдставляватъ по-благополучны народы, не се задоволяватъ само съ напръдѣкъ-тъ и благополучіе-то на свое-то отечество, но простиратъ братскъ ржкъ за помощъ и на оныя, които сж имали несчасіе да останѣтъ назадъ, или които пзново постѣпватъ въ народныя си животъ.

ПОЛИТИЧЕСКЫ НОВИНЫ.

ИСПЪЛНЕНИЕ-ТО НА БЕРЛИНСКИЙ ТЪ ДОГОВОРЪ.

Най Фрай Прессе, Віена.

Въ слово-то си на едно угощеніе въ Лондонъ Лордъ Салисбери реклъ че Берлинскій-тъ договоръ ся изпълнилъ вече въ главны-тъ си точки. Ный, обаче, ще речемъ че това не е истина. Берлинскій-тъ договоръ опрѣдѣлява щото Источна Румелія и Българія да ся испразнятъ отъ Руссы-тъ вѣтрѣ въ деветъ мѣсеца, но деветъ-тъ мѣсеца ся изминѣхъ и една Русска войска още ся намѣрва на югъ отъ Дунава. Берлинскій-тъ договоръ опрѣдѣлява граници-тъ на Черна Горъ, Сърбія, Българія, и Источна Румелія; но ни една отъ оиѣзи граници не е още утвърдена. Черна Гора ся прѣпира съ Турція за граничъ-тъ си, Сърбія ся кара съ Албанцы-тъ въ окръжіе-то на Враніж, и съ Българы-тъ за нѣкой мѣста между Зайчаръ и Адліе както и за Трънь и Брѣзникъ. Колкото за Балканска-та граница помежду Българіи и Источна Румелія, тя е така неопрѣдѣлена като да не сжществуваше договоръ-тъ, и тѣзи голѣма работа ся прѣмѣлява, защото Турція е слаба да настоява за свои-тъ договорны права, и защото Силы-тъ не знаѣтъ що да правятъ съ този толкова побърканъ въпросъ. Берлинскій-тъ договоръ опрѣдѣлява да ся еринѣтъ Българскы-тъ крѣпости вѣтрѣ въ единъ годинъ; но тѣ оставатъ непобутнѣты, и Русси-тъ на приемѣхъ ни казватъ че *врьме-то ще ги събори*. Мухамеданци-тъ въ Българія, за които

договоръ-тъ обезпечаватъ равны права и свободности, ся онеправдаватъ и убиватъ, но при вѣнчко това Силы-тъ нито зѣбъ не ся обѣлватъ за ползѣ-тъ на оиѣзи хорица. Най-послѣ, договоръ-тъ изисква релігиозно равенство за Еврен-тъ въ Руманія, но Руманци-тъ въ Народно-то си Събраніе ся борятъ като тигри противъ освобожденіе-то на Еврен-тъ. Нито единъ членъ отъ Берлинскій-тъ договоръ не ся е турилъ въ дѣйствіе напълно, освѣнь членъ-тъ за Боснѣ и Херцеговину, които ще бѣдѣтъ всегдашнѣ (дано да не бѣдѣтъ всегдашнѣ) товаръ върху Австрійскій-тъ народъ.

Лордъ Салисбери, слѣдъ като ся помѣчилъ да измами себе си и слышателы-тъ си че Берлинскій-тъ договоръ ся изпълнилъ въ главны-тъ си точки, принудилъ ся да си каже правичкъ-тъ че настояще-то състояніе на мира е само едно прѣмріе, и че ще дойде врьме когато Европа ще има да рѣшава ужаснѣтельны задачи. Ланскы-тъ хвалебны хымы на Лордъ Салисбери излѣзохъ празни, но тѣжъ-годишны-тъ му думы не сж празны; тѣ ставатъ за едно нагробно словце надъ Берлинскій-тъ договоръ.

Ла Персеверанза, Миланъ.

Една година ся тѣрколи отъ когато Берлинскій-тъ договоръ ся подписа отъ прѣдставители-тъ на Силы-тъ. Отъ тогава Българія стана самовластна държава съ свое Правителство и свой Князь; Источна Румелія ся едобы съ свое правленіе и свой Управитель; Руманія, Сърбія и Черна Гора занимахъ мѣста-та които имъ ся опрѣдѣлихъ; Босна и Херцеговина прѣминѣхъ подъ управленіе-то на Австрій. Русси-тъ нанѣстнижъ, още не сж испразнили Балканскій-тъ полуостровъ, но Лордъ Салисбери е обявилъ отъ завчера че ни единъ Русскій войникъ не ще остане отсамъ Прутъ до 22 Юлій . . . Гръцкы-тъ въпросъ остава; но рѣшителность-та на Силы-тъ да запазятъ мира е достатъчно порѣнителство че Гръція и Турція ще ся спогодятъ безъ да ся увлечѣтъ въ войнѣ.

Журналъ де Деба, Парижъ.

Голѣмъ услужъ ще направятъ Силы-тъ на Турціи, ако прѣстѣпятъ и покажѣтъ на Портъ-тъ, както и на Гръцко-то Правителство, единичко-то възможно рѣшеніе на Гръко-Турекскій-тъ въпросъ. Това рѣшеніе състои въ едно поправленіе на граничъ-тъ, което бы оставило Янинъ на Турціи. *Дейли Телеграфъ* даже увѣрѣва че Англіиско-то и Френско-то Правителство ся споразумѣли вече върху тѣзи точки. Това рѣшеніе ако ся приеме, то ще прѣкрати настоящъ-тъ борбѣ, като отложи въпросъ-тъ за въ бѣдѣще. Нека не забравямы че и Конгресъ-тъ не е наредилъ нищо окончателно. Ако Гръція да спечелеше не само Янинъ но и Солонъ, тя пакъ не щѣше да остане благодарна.

Журналъ д' Атенъ, Атина.

Някое споразумѣніе помежду Гръціи и Турціи не е възможно което не дава Янинъ на Гръціи. Ный смы еднодушно, както прѣзъ вѣнчкы-тъ критическы періоды на народно-то си сжществованіе. Вѣнчкы-тъ Гръци, Правителство-то и проч. сж съгласни нищо да не приематъ отъ Европѣ, ако Янина остане отъ вѣнь царство-то. Гръція ще изпълни своѣ-тъ дължностъ, а ако Европа единъ день ся събуди отъ гърмежъ-тъ на пушки и топове, иска мѣжре сама себе си.

РУССІЯ ВЪ АЗІИ.

Палъ Малъ Газетъ казва, че смѣхъ-тъ, съ който Англ. Камара на Прѣдставители-тъ посрѣщишла отговоръ-тъ на Г. Бурка за напръдваніе-то на Руссы-тъ къмъ Мервъ, намѣрилъ отзивъ и извѣнь стѣны-тъ на Камарѣ-тъ. По думы-тъ на Г. Бурке, Руско-то Правителство увѣрило Англіискы-тъ посланникъ въ С. Петербургъ че то нѣма намѣреніе да напръдва къмъ Мервъ, и Русскы-тъ посланникъ въ Лондонъ потвърдилъ това. Знаемъ, обаче, какъ трѣбва да прѣнима сега Рускы-тъ увѣренія. Нанѣстнижъ, трѣбва да смеетанижъ кжсогледы за да не видимъ че походы-тъ войскы, които сж събраны и расположены по брѣгове-тъ на Каспійско море, не сж назначены само за да сирѣтъ Текинскы-тъ Туркоманы. Истинскы-тъ цѣли на тѣзи силъ сега явно ся исказватъ отъ Русскы-тъ печатъ, и на тѣзи цѣли посочва и дописникъ-тъ на *Дейли-Нюсъ* съ Рускѣ-тъ войскѣ. Ни кой нанѣстнижъ не ся стѣмѣва че, съ съгласіе-то или безъ съгласіе-то на Англіи, Руска-та войска ще бѣде вѣтрѣ въ нѣколко мѣсеца близо до Мервъ. Едва ли е нужно да споменимъ че Англіиско-то Правителство е обявѣвало въ нѣколко случая че Велика Британія не може да гледа спокойно едно такъво движеніе отъ странѣ на Руссіи. Веднѣжъ Мервъ въ рѣцѣ-тъ ѣ, Руссіи лесно ще може да нападне Хератъ; и, при вѣнчко че наша-та граница сега е по-добра, ный не быхмы могли да неспратимъ у-врьме единъ достатъчнѣ силъ за да въспре Руссы-тъ.

Може нѣкои да ни забѣлѣжатъ че Руска-та походна войска още не е потеглила къмъ Афганистанъ и че ный не ся занимавамы осѣнь съ възможности; но, отъ другѣ странѣ, немислимо е Руссіи да е влѣзла въ такыва огромны разпоскы безъ да ся е споразумѣла по-напръдъ съ Персіи за пѣтъ-тъ прѣзъ който да прѣминѣ войска-та ѣ. Ако вече споразумѣніе-то е свършено, то Текинскы-тъ Туркоманы, колкото юначни и да сж, могатъ да ся считатъ побѣдени. Тука, нанѣстнижъ, лежи главный-тъ въпросъ; и оиѣзи, които най-добръ сж проучили работы-тъ въ Сръднѣ Азіи, отдавна още сж доказали че, съ помощъ-тъ или даже съ бездѣйствено-то благоволеніе на Персіи, една Руска войска ще може да потегли отъ Чикисларъ почти безпрѣпятственно. Между това, види ся че ный трѣбва да ся задоволимъ съ Рускы-тъ увѣренія додѣто завоеваніе-то на Мервъ, както завоеваніе-то на Хивѣ, стане свършено дѣло. Една Руска сила въ Мервъ или близо при оиѣзи странѣ ще произведе върху умове-тъ на Афганцы-тъ такъво впечатлѣніе какъто произведохъ слѣдствія-та на послѣднѣ-тъ Англо-Афганскѣ войнѣ. Ако нанѣстнижъ сжществувало едно съгласіе помежду Руссіи и Англіи за подѣленіе земѣ или вліяніе въ Сръднѣ Азіи, не быва ли да го знаемъ и ный? Вѣнчко що виждамы сега е това, че Руско-то вліяніе постоянно ся увеличава и става по-важно въ Азіи, и че Руссіи все повече и повече приближава Индіи.

“Дѣ отиватъ Русси-тъ, ако не къмъ Мервъ?” пыта *Езаминиъръ*, другъ единъ Англіискы вѣстникъ. Походна-та Руска войска състои отъ 30,000 юнацы, началствува ся отъ най-добрыя Рускы генералъ въ Кавказъ, по дырѣжъ-тъ ѣ вѣрватъ 20,000 натоварены камады, снаб-

дена е съ вѣнчкы-тъ потребности за единъ годинъ, и като стигне до Кжжѣлъ Арватъ, най-далечно-то Руско становище въ Туркманіи, тя нѣма нищо отъ прѣдъ си осѣнь нѣколко номадскы станове, едно-дѣ Туркоменскы селенія, едно блатище, и една пустынѣ. Съ самы-тъ думы, които Г. Бурке употрѣбѣва за да отрече че Русси-тъ отиватъ къмъ Мервъ, той явно потвърждава противно-то. Тѣи казва че Правителство-то на Нейно Величество (Англіиска-та Царица и Индіиска Императрица) “вѣрва че Русси-тъ сж прѣдприели военны дѣйствія кждѣ странѣ-тъ въ който обитаваатъ Текинскы-тъ Туркоманы;” по понеже оиѣзи страна е Мервъ, ще ся каже че походы-тъ е сръщо Мервъ. И нанѣстнижъ, вопрѣкы отрычаніе-то на Руско-то Правителство и гламавость-тъ на Англіиско-то, походы-тъ официално е извѣстенъ подъ име-то “Текинскы походы,” или, както Красноводскы-тъ дописникъ на *Московскѣ-тъ Газетѣ* го нарича, “Походы сръщо Мервскы-тъ Туркоманы.” Единъ Русскы офицернижъ, който ся намѣрвалъ въ походы-тъ войскѣ, пише на *Тифлискѣ-тъ Газетѣ* отъ Баку: “Едно отъ мѣста-та, които походы-тъ има на око, е Мервъ.” “Мервъ Индіи ли е?” мя попыта единъ войникъ тѣзи сутринъ. “Не,” отговорихъ азъ; “Мервъ е насрѣдъ пѣтъ до Индіи.” “Азъ, *ето все равно*,” отговори нашѣ-тъ войникъ; “*мы будемъ въ Индіи когданибудь*.” *Илюстрованный Миръ* дава едно извлеченіе отъ писмо-то на единъ живописецъ въ щаба на походы-тъ войскѣ: “Ный отивамы въ единъ посокъ сръщо Мервъ, и мыслимъ че когато стигнемъ до Оазиса ще държимъ пѣтъ за Хератъ.” Ный считамы за излишно да привождамы други извлечения, защото всѣкой който чете Рускы вѣстници ще исповѣда заедно съ насъ, че отъ шесть мѣсеца насамъ въ Руссіи ся прѣима че единичка-та цѣль на похода подъ Генералъ Лазарева е занимаіе-то на Мервъ. Равнодушіе-то на Англіиско-то Правителство къмъ прѣеєдиненіе-то на Текинскѣ-тъ столицѣ показва едно отъ дѣтъ: или че едно тайно съгласіе сжществувало съ което ся позволявало на Руссіи да занимае оиѣзи странѣ, или пакъ че наше-то Правителство не прѣима добры свѣдѣнія изъ Руссіи и Персіи.

ГРЪЦКЫ-ТЪ ВЪПРОСЪ ПРѣДЪ АНГЛІИ-ТЪ ПАРЛАМЕНТЪ.

Г. Буркъ, отъ име-то на Англіиско-то Правителство, произнесълъ въ Англіискѣ-тъ Камарѣ на Прѣдставители-тъ слѣдующе-то слово:

Прѣобразованія-та въ Турціи и исканія-та на Гръціи выжгы сж были една отъ най-големы-тъ грижи на Правителство-то. Британско-то Правителство първо посочи опасность-тъ за Гръцко-то племе когато ся склучи Св. Стефанскы-тъ договоръ, и една цѣль на Берлинскы-тъ Конгресъ быше да прѣдопази отъ погыбель Гръцы-тъ въ Турціи. Критяни-тъ, тоже, много пѣтъ сж искали и често сж придобывали прѣятелскы-тъ услуги на Англіи. Ный подкрѣпихмы исканія-та на Критско-то Събраніе, и благодареніе на Британско-то вліяніе Турція ся съгласи да ги приеме, осѣнь само едно. Сега можемъ да ся надѣямы за добро управленіе въ Критъ, стига само добры управители да ся назначаватъ.

Колкото за 23-й членъ на Берлин-

ский-тъ договоръ и за прѣобразованія-та въ Турціи, длѣжность ни е да кажемъ, че до сега нищо по-добро не ся извършило въ Турціи отъ дѣло-то на Европейскѣ-тъ Комисіи за Источни Румелии. Съръ Хенри Лейардъ не е тукъ да брани самъ себе си, но наша длѣжность е да кажемъ че той е правилъ строгѣ бѣлѣжки на Портѣ-тъ и добръ е прѣдставлялъ мысль-тъ на Правителство-то.

Г. Буркъ говорилъ послѣ за Азіи. Ний имамы, казалъ той, особеннѣ отговорность въ Азіи, не само по 67-й членъ на Берлинскій-тъ договоръ, но и по причинѣ на Англо-Турскѣ-тъ конвенціи. Азъ припознавамъ тѣзи отговорность, и Лордъ Салисбери, прѣзъ мѣсець Августа, привлече вниманіе-то върху този прѣмѣтъ, съ добръ-извѣстнѣ-тъ си депешъ до Турско-то Правителство. Той настояваше върху нуждѣ-тъ за прѣобразованія въ Полициѣ-тъ, Правосудіе-то, и Финанциѣ-тъ. Една комисія ся испрати отъ тогава въ Малж-Азіи, и и изложенія-та на консулы тѣ, които придружихъ комисіи-тъ, откриватъ едно положеніе на работи-тъ твърдѣ безпокоително. Нищо не може да бѣде по-лоше отъ злины-тъ описаны отъ нѣкои консулы въ Арменіи. Но при всичко, че Арменци-тъ заслужаватъ и придобиватъ съчувствіе-то на Англіи, несправедливо бы было да ся натоваря на Правителство-то (Англіи) отговорность-тъ, която лежи на Портѣ-тъ. Ний направихъмы всичко що ни идеше отъ-ръцѣ.

Не искамъ да извинѣ Турско-то Правителство; напротивъ, чини ми ся че то можаше да направи нѣщо повече; но положеніе-то на работи-тъ, както го очертаватъ наши-тъ консулы въ Малж-Азіи, е възмутително. Лошо-то поведеніе на пашы-тъ, развратность-та и грабительства-та на чиновници-тъ сѣ колкото е възможно лошы. Ний смѣ длѣжны да ся трудимъ да излѣкуваме тѣзи раны, и това колкото и да е трудно, не трѣба да ся обезсърчаваме. Несъмѣнно Султанъ-тъ е убѣденъ че политика-та, коѣ-то ний му прѣпорѣчамы, е най-здрава основа за благоденствіе-то на държавѣ-тъ му. Колкото за недалечно-то бѣдѣще на Малж Азіи, Лордъ Салисбери напоследѣкъ е напомнилъ на Высокъ-тъ Портѣ съ единъ депешъ че тя е длѣжна не само да издава добры законы, но и да ги изпълнява.

Подозрѣнія-та на одного отъ почтаемы-тъ прѣдставители въ Камарѣ-тъ не сѣ добръ основаны. Правителство-то на Нейно Величество е длѣжно да не пощади никое дипломатическо дѣйствіе за да обезпечи едно добро управление въ Азіатскѣ Турціи. Урокъ-тъ на минжло-то отъ Крѣмскѣ-тъ войнѣ насамъ е достатѣченъ само той да ни поучи въ поведеніе-то ни, защото много произшествія отъ тогава произлѣзохъ, отъ това дѣто не ся оплодотвори благоврѣміе-то което послѣдва онѣзи войнѣ. Прѣзъ петнадесетъ или осмнадесетъ години Свободолюбива-та партія държеше власть-тъ въ Англіи; щѣше ми ся да знаѣхъ дали тя е разбирала отговорность-тъ си слѣдъ миръ-тъ на 1856 г. Г. Гладстонъ помѣнува Хати-Хумаюна, но азъ не виждамъ негово-то министерство или кое-да-е друго Европейско министерство да е разбирало отговорность-тъ, която лежеше на Западно-Европейскѣ-тъ Правителства слѣдъ Крѣмскій-тъ бой. По единъ особенъ договоръ Западно-Европейскѣ-тъ Правителства трѣбаше да бѣятъ за прѣобразованія-та въ Турціи.

Нѣкои ся помѣняхъ да прѣдставятъ Правителство-то като равнодушно къмъ Грѣциѣ; но всѣкой, който чете договоры-тъ, ще види че още отъ начало Правителство-то е желаяло да подобри отношенія-та помежду Турціи и Грѣциѣ. Всекога когато сѣмъ ималъ случай да говорѣ тукъ върху този въпросъ, азъ сѣмъ говорилъ съ прѣдизнаваніе, за да ся непобъркатъ започеніи-тъ прѣговори.

Нѣкои, обаче, ся сѣрдятъ и ся стараѣтъ да докажѣтъ че Правителство-то на Нейно Величество не показало ни най-малко съчувствіе къмъ Грѣциѣ. Това не е точно. Тѣ знаѣтъ че Правителство-то ся постара да не остави Грѣциѣ и Портѣ-тъ да влѣзѣтъ въ бой. Ний казахъмы на Грѣциѣ че тя не ще изгуби нищо ако не нападне Турціи, а на Турціи рекохъмы че тя ще ся покаже благоразумна ако държи спрямо Грѣциѣ единъ примирителнѣ политикѣ; и ний сполучихъмы да имъ дадемъ едно прѣмиріе. Впрочемъ, Грѣциѣ въ тѣзи работѣ нѣма защо да ся оплаква отъ Англіи. Тя знае че Турція притежава голѣмѣ войсѣ и голѣмѣ морскѣ силѣ и че, ако Турска-та войска и Турска-та флота не ударихъ до сега на Грѣциѣ, то за това тя трѣба да благодари на Англіи. То щѣше да бѣде голѣмо нещастіе за Грѣциѣ, ако тя станеше позорище на единъ войнѣ. Това Грѣциѣ си го припознѣ и тепло ни благодари за дѣто не ѣхъ оставихъмы да стане жертвѣ на бойни-тъ ужасы.

Мнѣніе-то на Правителство-то на Нейно Величество всекога е было че Турція ще постѣпи разумно да ся помирѣ съ Грѣциѣ като ся спогоди съ неѣ по въпросъ-тъ относительно за границѣ-тъ. Съгласявамъ ся съ Г. Гладстона че въпросъ-тъ не е само за единъ линіи или за единъ градъ, но въобще за въдвореніе-то на единъ траенъ миръ. Ако Турція, чрѣзъ едно пожертвуваніе на нѣкои мѣста, ся избави отъ нуждѣ-тъ да държи на границѣ-тъ гарнизоны; ако тя слѣдъ това пожертвуваніе ся освободи отъ едно населеніе, което не ѣ плаща данѣкъ и което постоянно ся бунтува, тогава тя достатѣчно ся възнаграждава за тѣзи си загубѣ.

Казватъ че една отъ мѣжнотіи-тъ е да ся утвърди една добра военна граница; но, една граница може да бѣде здрава откъмъ войнственнѣ страхи, и нездрава за поддържаніе мира. На конгресъ-тъ въ Берлинъ, Правителство-то наше прѣдложи шото Турція и Грѣциѣ самы да дойдѣтъ до едно споразумѣніе. Този бѣше ключъ-тъ за рѣшеніе-то на въпроса. Ако Грѣциѣ и Турція не дойдѣхъ до споразумѣніе, то слѣдъ врѣме Силы-тъ щѣхъ да посрѣдствуватъ. Тѣзи политика ся удобри отъ Италиѣ, Германіи, и Австріи.

Никой не може да отрече че Янина не е Грѣцкій градъ; но азъ не сѣмъ нито за, нито противъ Янинѣ. Цариградъ е мѣсто-то дѣто този въпросъ трѣба да ся обсъди и разсѣка; но не трѣба да забравямы че сѣществувѣ и Албанска народность и че всѣка отстъпка неприѣтна на Албанци-тъ ще докара повече зло нежели добро.

Надѣямъ ся че Камара-та ще остане задоволена отъ объясненія-та ми. Прѣобразованія-та въ Турціи, и въ Азіи и въ Европѣ, все ще привличатъ вниманіе-то на Правителство-то (Англіи), и надѣямъ ся че въпросъ-тъ за Грѣко-Турскѣ-тъ границѣ наскоро ще ся рѣши по единъ пріятелскы начинъ, така шото да ся обезпечи миръ-тъ.

РАЗНЫ НОВИНЫ.

Прочитами въ *Марицѣ*:

Днесъ ся поднесе отъ жители-тъ въ града ни единъ протестъ върху издаденѣ-тъ декларациѣ отъ Европейскѣ-тъ Комисіи, съ коѣто ся казва че пощы-тъ и телеграфи-тъ въ Южнѣ Българіи трѣбвало да принадлежѣтъ на Портѣ-тъ а не на Область-тъ, на коѣто сѣщѣ-тъ тѣ комисари чрѣзъ съставенія отъ тѣхъ Органический Уставъ сѣ устѣпили тѣ двѣ учреждения на Область-тъ.

Вълненіе-то между народа въ Пловдивъ по случай на свалѣніе-то Българско-то знаме прѣстанѣло, като ся увѣрилъ народа че Турско знаме нѣма да ся двига.

Важнѣ извѣстява че нѣкой си Пертевъ ефенди щѣлъ да трѣгне вчера за Софиѣ, за да занесе ферманъ отъ Султана на Князь Александра.

Българскы-тъ пріатели на Г. Д-ръ Лонга ще почувствуватъ дълбокъ скърбъ, като ся научатъ че негово-то домочадіе прѣтрѣпѣ печалнѣ загубѣ съ смъртъ-тъ на срѣднѣ-тъ му дѣщерѣ, Нели, която ся поминѣ завчера въ Недѣлѣ. Покойна-та и да бѣше чадо на Американскы родители, тя бѣше въ нѣкои отношенія и Българка. Тя ся бѣше родила въ Шуменъ и бѣше ся научила Българскы прѣди да ся научи Англіи. Тя дълбоко ся интересува въ страданія-та и борбы-тъ на Българскій-тъ народъ; и, при всичко че болестъ-та бѣше изнурила тѣлесны-тъ ѣ силы, лице-то ѣ ся проявило отъ радость и утѣны-тъ ѣ произнесли радостны думы, когато достигла до неѣ новина-та че Князь-тъ на Българы-тъ ся избралъ.

Минжлий-тъ четвъртъкъ ся поминѣ Александръ Икономовъ отъ Дубницѣ, прилеженъ ученикъ въ тукашно-то лѣкарско училище и благонадежденъ 25-годишенъ момѣкъ. Много пріатели оплакватъ загубѣ-тъ на единъ добръ пріатель и дълбоко съчувствуватъ съ родители-тъ и роднини-тъ на покойный-тъ.

Видѣхъмы книгѣ-тъ *"България въ Источный Въпросъ"*, съчинена отъ Г. А. С. Цановъ, и издадена отъ Г. Хр. Г. Дановъ. Тѣзи книга, знае вече читающа-та Българска публика, ся яви по-напрѣдъ въ подлѣтника на *"Марицѣ"*, и добри-тъ свѣдѣнія и заключенія, които съчинитель-тъ ѣ прѣдставѣ, сѣ достатѣчны да ѣхъ прѣпорѣчатъ. Прѣдмѣтъ-тъ *"България въ Источный Въпросъ"* е твърдѣ важенъ, и съчинитель-тъ излага въ книгѣ-тъ си по този прѣдмѣтъ чисто и ясно права-та и стремленія-та на народа си, но въ сѣщо-то врѣме ся пазѣ отъ народны прѣдрасѣдѣцы. Той строго осѣжда политикѣ-тъ на Англіи-то Правителство, но никой здравомыслящъ челоуѣкъ не бы могълъ да не ѣхъ осѣди. Съчинитель-тъ праведно различава Англіи-то Правителство отъ Англіи-скій-тъ народъ. Мнозина днешни дипломати въ напѣванія-та си да рѣшатъ Источный-тъ въпросъ сѣ падали въ непростителны заблужденія, и заблужденія-та имъ сѣ произлизали отъ това дѣто тѣ не сѣ знаѣли и разбирали нито минжло-то нито настояще-то положеніе на Источны-тъ народы. Тѣ не сѣ знаѣли нито болкы-тъ и страданія-та нито праведны-тъ домогванія на Българскій-тъ народъ.

Англичани-тъ особенно сѣ останѣли дълбоко неврѣжесто за Българы-тъ. Англіи-ска пословица казва "Никой не сѣ толкова слѣпи колкото онѣзъ които не щѣтъ да виждатъ," и тя може-бы изяснява политическо-то поведеніе на нѣкои высокостоящы личности. При всичко това, въ Англіи има голѣмы множества Англичани които още не сѣ разбрали нито минжло-то, нито настояще-то, нито бѣдѣще-то на Българскій-тъ народъ. Ний не знаемъ по-добръ начинъ за свѣтленіе-то имъ по този прѣдмѣтъ колкото да ся прѣведѣтъ книги-та на Цанова и другы подобны книги на Англіи-скы и да ся распространѣтъ помежду Англіи-скій народъ. Прѣдставленіе-то на Источный Въпросъ отъ Българскы точкѣ бы отворило очи-тъ на мнозина Англичани и убѣдило бы ги че Българскій-тъ народъ заслужа по-добра честь отъ правителство-то имъ.

ТЕЛЕГРАФИЧЕСКЫ ДЕПЕШИ.

Віена, 29. — Австрійскій-тъ печатъ въобще сѣди строго промѣненія-та въ Турско-то Министерство. Най Фрай Прессе, особенно, заставлява Западно-Европейскы-тъ Силы и Австріи да налегнатъ на Портѣ-тъ за приложеніе-то на неискуемы-тъ прѣобразованія (реформы-тъ).

Лондонъ, 20 Юліи. — *Таймсъ* днесъ явява, че Порта-та испратила едно окръжно писмо до прѣдставители-тъ си прѣдъ Силы-тъ, въ което ся казвало че Султанъ-тъ былъ принуденъ да свали Хайреддинъ пашѣ отъ велико-везирскы постъ, защото паша-та прѣдложилъ нѣкои мѣрки съ цѣлъ да намали Султанскѣ-тъ власть на Султана.

Лондонъ, 21 Юліи. — *Таймсъ* обѣщава два днесъ единъ уведѣтъ членъ въ прѣобразованія-та въ Азіатскѣ Турциѣ. Трѣбава, казва *Таймсъ*, да ся даде на Турциѣ изискуемо-то врѣме за да може да уреди финанциѣ-тъ си, да намали разносѣ-тъ си, и съ спестяваны-тъ си пары да извърши потрѣбны-тъ прѣобразованія тя сама и както си знае. — Англіи-ска-та флота прѣстигнала въ Бесенскій-тъ заливъ, но голѣмо значеніе ся отдава на това.

Букурещъ, 20 Юліи — Г. Корвинъ пратеникъ на Бѣл. Князь Александръ ся пріелъ отъ Руман. Князь Карла частикъ ауденціи. Увѣренія за пріятельство и добро съсѣдство ся размѣняли помежду имъ.

Лондонъ, 24 Юліи. — Порта-та казѣ забѣлѣжила на Англіи-ско-то Правителство че присѣтствіе-то на Англіи-скѣ-тъ флотѣ въ Бесенскій заливъ може да причини безпокоителны слухове, то сѣ говорило че флота-та на Н. В. Царя тѣ была испратена само да ся порасхотѣ.

Текуща-та цѣна на пары-тъ.
Отъ 100 гроша Т. мира.

	Гр.		Гр.
Меджидіе	106.22	Рускы полѣ	9
Бешликъ	118.50	Наполеонъ	8
Бакъръ	430. —	Кремицъ	50
Кайменово	930. —	Англ. лира	108

Конеолиде гр. 12
Акціи на Румел. желѣзницѣ фр. 44
25 Юліи 1879.

Издава ся отъ Американско-то Евангели-
Общество.
Редакторъ Т. Л. Байнгтонъ.
Въ Американъ-Ханъ.
Въ Печатницѣ-тъ на А. Х. Боджонъ.